

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Også sendt per e-post: postmottak@fin.dep.no

Deres ref.: 14/5076 SL EF/KR
Vår ref.: 203858

Dato: 13. august 2015

HØRING – OVERFØRING AV FORVALTNINGSOPPGAVER TIL SKATTEETATEN, HERUNDER NY ORDNING FOR MERVERDIAVGIFT VED INNFØRSEL

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 12. mai 2015 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for avgiftsrett. Lovutvalget består av Marianne Brockmann Bugge (leder), Kari Elisabeth Christiansen, Morten Fjermeros, Finn Lervik og Grethel Jevne Østlie.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Bakgrunn

Regjeringen vil gjennomføre en rekke endringer i etatene som håndterer skatt, avgift, toll og innkreving

samt i oppgavefordelingen mellom dem. Hovedformålet er å styrke arbeidet mot svart økonomi, styrke grensekontrollen, forenkle for innbyggere og næringsliv og å redusere ressursbruken, jf. høringsbrevet side 6.

Målet med overføring av forvaltningsoppgaver fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten er å rendyrke oppgavene til begge etater. Toll- og avgiftsetaten skal rendyrkes som grenseetat og Skatteetaten vil få samlet ansvar for at riktig skatt og avgift blir fastsatt, innkrevd og kontrollert.

3. Advokatforeningens kommentarer

Angjeldende høring gjelder i hovedsak hvordan forvaltningen velger å organisere arbeidet med fastsetting, innkreving og kontroll av særavgift i forbindelse med innførsel av varer og innførselsmerverdiavgift. Endringene medfører ifølge forslaget ingen vesentlige materielle endringer i rettighetene for innbyggerne og de avgiftspliktige. For næringsdrivende som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret vil forslaget imidlertid medføre en likviditetsfordel ved innførsel av varer (kommentert nedenfor under punkt 3.2.1). For øvrig er Advokatforeningen av den formening at forslaget vil sikre likebehandling og effektivitet ved fastsetting, innkreving og kontroll, uavhengig av om det gjelder særavgift eller merverdiavgift. Advokatforeningen mener at en slik tilpasning, tross forskjeller i avgiftenes art og/eller system, synes fornuftig.

3.1. Særavgift

Forvaltningsansvaret for særavgifter som oppstår ved innførsel av varer skal overføres fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Dette gjelder både for registrerte særavgiftspliktige og ikke-registrerte særavgiftspliktige. Overføring av særavgiftsforvaltningen skal skje i to omganger. Forvaltningsansvaret for registrerte særavgiftspliktige overføres 1. januar 2016, og nødvendige lovendringer er omtalt i Prop. 120 LS (2014-2015). Overføring av forvaltningen for ikke-registrerte særavgiftspliktige reiser en rekke praktiske problemstillinger. Problemstillingene som reises i høringsbrevet knytter seg til grensesnittet for hvilke oppgaver som skal utføres av Toll- og avgiftsetaten på vegne av Skatteetaten. Advokatforeningen er av den oppfatning av at overføring av det formelle forvaltningsansvaret for særavgifter, herunder for ikke-registrerte særavgiftspliktige, ikke vil medføre svekket rettssikkerhet, verken for innbyggerne eller næringsdrivende. Advokatforeningen har således ingen innvendinger mot de foreslåtte endringer.

3.2. Innførselsmerverdiavgift

Det er besluttet at forvaltningsansvaret for innførselsmerverdiavgift skal overføres fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten.

3.2.1 Innførselsmerverdiavgift for næringsdrivende registrert i Merverdiavgiftsregisteret

I forbindelse med at forvaltningsansvaret overføres, foreslås det for næringsdrivende som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret at innførselsmerverdiavgiften skal innberettes i det innenlandske systemet (omsetningsoppgaven). Dette innebærer at næringsdrivende som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret innberetter all merverdiavgift som utløses ved omsetning, uttak og innførsel i samme skattemelding. Den materielle endringen er at næringsdrivende vil oppnå en ytterligere kreditt ved å benytte det

innenlandske systemet i forhold til dagens system ved kontant oppgjør, dagsoppgjør eller tollkreditt.

Advokatforeningen er av den oppfatning at den foreslåtte løsning er logisk, og vil medføre en forenkling for den merverdiavgiftsregistrerte næringsdrivende, hvilket vi mener i seg selv er positivt.

Advokatforeningen ser innvendingene som arbeidsgruppen (Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten) har anført i forhold til risiko for provenytnap som følge av økt fare for svindel ved at det innenlandske systemet gir en lengre betalingsfrist enn dagens betalingsordninger for innførselsmerverdiavgift. Arbeidsgruppen har i sin rapport foreslått å stille ytterligere vilkår til hvilke næringsdrivende som skal kunne benytte seg av det innenlandske systemet, enn det merverdiavgiftsloven stiller for registrering i Merverdiavgiftsregisteret.

Advokatforeningen deler imidlertid departementets vurdering om å benytte det innenlandske systemet for innberetning av innførselsmerverdiavgift uten ytterligere vilkår enn de som stilles i dagens merverdiavgiftslov for registrerte næringsdrivende. Et utvidet vilkårsbasert system vil, slik Advokatforeningen ser det, medføre et mer komplisert og uoversiktlig regelverk. Advokatforeningen er av den formening at departementet vil kunne innføre andre risikoforebyggende tiltak, blant annet gjennom veiledning og kontrolltiltak.

Advokatforeningen viser i den forbindelse til at innberetning av merverdiavgift ved omsetning og uttak har skjedd ved selvdeklarerende skattemeldinger siden 1970. Blant annet innberettes skatt på inntekt og formue og arbeidsgiveravgift basert på selvdeklarerende skattemeldinger. Advokatforeningen ser ingen prinsipielle forskjeller på innberetning av innførselsmerverdiavgift i forhold til nevnte skatter og avgifter.

3.2.1. Innførselsmerverdiavgift for andre enn næringsdrivende registrert i Merverdiavgiftsregisteret

For andre enn de som er omhandlet i punkt 3.2.1 skal innførselsmerverdiavgiften ifølge forslaget innberettes og betales slik ordningen er i dag, enten ved at importøren selv deklarerer varer og betaler avgiften på grensen, via dagsoppgjørordningen for speditører, eller ved at importørens tollkreditt belastes.

Advokatforeningen har ingen kommentarer til den foreslåtte praktiske oppgavefordeling mellom Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten i forbindelse med fastsetting av innførselsmerverdiavgift for ikke-merverdiavgiftsregistrerte næringsdrivende. Advokatforeningen kan heller ikke se at innbyggernes, næringsdrivendes og de avgiftspliktiges rettigheter i forbindelse med klage og kontroll svekkes ved overføring av dette forvaltningsansvaret fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten.

4. Sammendrag

Målet med overføring av forvaltningsoppgavene er å rendyrke oppgavene til Toll- og avgiftsetaten og Skatteetaten. Toll- og avgiftsetaten skal rendyrkes som grenseetat og Skatteetaten vil få samlet ansvaret for at riktig skatt og avgift blir fastsatt, innkrevd og kontrollert.

Foreslåtte endringer medfører at Skatteetaten får ansvaret for at riktig avgift blir fastsatt, innkrevd og kontrollert på særavgiftsområdet som for innførselsmerverdiavgift.

Advokatforeningen er av den oppfatning at overføringen av oppgavene fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten ikke medfører endringer som vil slå negativt ut for innbyggerne, næringsdrivende og de avgiftspliktige, og har således ingen innvendinger av betydning til forslaget.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no